

Et *Mindretal* (Brorsen, Elgaard, Krag og Knud Kristensen) har ikke kunnet tiltræde Regeringens Forslag og har derfor fremsat sit eget selvstændige Forslag, hvorom der senere, hvad de vigtigste Bestemmelser angaar, vil blive gjort nogle Bemærkninger.

Forinden er der Grund til at repetere enkelte Faser i Forfatningssagens Historie op til de sidste Tider. Venstres Regering tog i Perioden 1910—13 Initiativet til en Revision af Grundloven af 1866, og navnlig rettedes Bestræbelserne mod at faa Grundloven rensat for Privilegier, saaledes at der helt og fuldt kunde bygges paa lige og almindelig Valgret for alle hæderlige Mænd og Kvinder. Dette lykkedes fuldt ud ved Grundloven af 1915. Som det saa tit er blevet fremhævet, var der da ogsaa hos næsten alle — hvilket den store Tilslutning til den nye Grundlov viste — stor Tilfredshed med det opnaaede Resultat.

Det socialdemokratiske Parti rejste imidlertid — faa Aar efter Grundlovens Vedtagelse i 1915 — Kravet om gennemgribende Ændringer, og disse var af en saa vidtgaaende Natur, at man ikke alene forlangte Valgretsaldern nedsat til 21 Aar, Indførelse af rent Etkammersystem, vidtgaaende Bestemmelser om Folkeafstemning, men ogsaa Indførelse af Republik. Da Socialdemokratiet ikke kunde gennemføre sine yderliggaaende Krav i 1920, indtog Partiet en passiv Holdning over for de aldeles nødvendige Grundlovsændringer, der maatte gennemføres i det Øjeblik, Sønderjylland kom tilbage til Danmark.

I Rigsdagssamlingen 1934—35 fremsatte den nuværende Regeringskoalition Forslag til Ændringer i den bestaaende Grundlov af 1915, og de vigtigste af de Forandringer, der efter Forslaget skulde foretages, var Etkammersystemets Indførelse og Valgretsalderns Nedsættelse til 21 Aar. Forslaget kunde ikke gennemføres, da Venstre og Det konservative Folkeparti, der paa det Tidspunkt havde Flertal i Landstinget, gik imod det. I 1936—37 kunde det

samme Forslag have været gennemført paa Rigsdagen, idet Regeringspartierne efter Valget i 1936 ogsaa opnaaede et Flertal i Landstinget. Imidlertid fremsattes der nu Forslag om at nedsætte en Kommission til Behandling af Forfatningsproblemet. Dette Forslag om Kommissionsnedsættelse fik Tilslutning fra konservativ Side, medens Venstre var imod Forslaget, som man fandt overflødig i Betragtning af, at de Ændringer i Forfatningen, som Regeringen ønskede gennemført, paa normal Maade kunde forelægges og behandles af Rigsdagen. Selvfølgelig anser man ikke den nuværende Forfatning for at være ufejlbarlig; men vi har ment, at der for Tiden var saa mange andre uløste Opgaver af den største Betydning, at man i første Linie burde beskæftige sig med disse og lade Grundloven vente til bedre og mere rolige Tider. I Forfatningskommissionens Betænkning har Venstres Medlemmer anført, at skulde der skrides til Ændringer i Grundloven nu, kunde det gøres inden for det nuværende Tokammersystems Ramme.

Det konservative Folkeparti gav Udtryk for den Opfattelse, at Bevarelsen af et Tokammersystem i Forfatningen er en folkelig og demokratisk Garanti over for Ensighed og Yderligheder.

Venstre var villigt til at nedsætte Valgretsaldern til Landstinget, saa den blev 25 Aar — altsaa ens Valgretsaldern til begge Rigsdagens Ting som i Junigrundloven. Skulde der i Fremtiden opstaa Uoverensstemmelser mellem Folketing og Landsting, var man rede til at skabe Mulighed for, at saadanne kunde løses, eventuelt ved at lade Tingene træde sammen til en forenet Rigsdag eller ved Indførelse af suspensivt Veto for Landstingets Vedkommende. Om de landstingsvalgte Stilling og Maaden at vælge dem paa var Venstre ligeledes forhandlingsvilligt.

I Kommissionen opnaaedes der imidlertid Enighed mellem Regeringspartierne og Det konservative Folkeparti om et Forslag, der hverken er Etkammer eller Tokammer, men en Blanding af begge Dele.